

naša luč

ŠTEVILKA

8-9

Prevzvišenemu
gospodu škofu
dr. Gregoriju Rožmanu

se na tem mestu
slovenski izseljenci, razkropljeni po Za-
padni Evropi,

iskrežno zahvaljujemo,

da nas je razveselil s svojim obiskom.

Kadarkoli bo sedaj v molitvah za naš
narod mislil na nas, se nas bo vse druga-
če spominjal kot doslej. Pred očmi mu
bodo obrazi starih in mladih, ki jih je na
tej poti srečaval; pred očmi mu bodo kra-
ji in razmere, v katerih živimo.

V našem spominu pa bo živela do kon-
ca dni dostojanstvena podoba pastirja
božjega, ki je kljub svoji visoki službi ves
naš, ves preprost in ves domač. Kar ško-
da je, da ne ostane za zmerom med nami
v Zapadni Evropi.

**Bog ga ohranjaj slovenskemu narodu
in svoji Cerkvi še mnogo let!**

NA I. STRANI OVITKA: Slovenska deklica po-
zdravlja g. škofa Rožmana (na Nizozemskem).

NAŠA LUČ izide vsak mesec razen junija in av-
gusta, desetkrat na leto. Dopise za številko, ki izide
konec meseca, je treba poslati uredništvu ali pover-
jenikom vsaj do petega v mesecu.

DOBRA SLOVENSKA SRCA med našimi izseljen-
ci pomagajo, da list izhaja. Naj da vsak od nas svoj
del, pa bodo stroški za tiskanje sproti plačani. Naj-
lažje se to doseže, če se plačuje naročnina. Za tiste-
ga, ki naroči list naravnost v Celovcu in mu ga od
tam pošiljajo, znaša naročnina 28 šil., 48 bfr, 400
ffr, 4 h. glđ, 4.50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1.50 dol.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA „NAŠE LUCI“

Viktringer Ring 26.

CELOVEC — KLAGENFURT, Austria.

Rešitev ugank v štev. 6-7: Peter je tisti srečni
ribič.

ZANKE IN UGANKE

KRIZANKA

1	2	3							
4			5	6	7	8			9
10								11	
12								13	
14					15				

Vodoravno: 1 del rudnika, 4 član akade-
mije, 10 oblika glagola ‚ogoreti‘, 11 nikal-
nica v italijanščini, 12 oblika glagola ‚lo-
miti‘, 13 nikalnica, 14 veznik, 20 domača
žival. — *Navpično:* 1 egiptovsko božanstvo,
2 okrog, 3 del vlaka, 5 domača hiša, 6 mo-
ško ime, 8 vstavi ‚im‘, 9 zmrznjena voda,
11 reka v Egiptu, 13 nikalnica.

PRAVOKOTNIK

I.	1	2	3	4	5	6	II.

Navpično: 1. mati, 2. zadnja beseda v mol-
itvi, 3. cvetlica, 4. moško ime, 5. poglavitni
greh, 6. Kajnov brat.

I.-II. *vodoravno:* nam najljubše ime.

POSETNIKA

TONE MAVAHIRAK

Kaj je ta človek?

RESITVE ZANK IN UGANK — PRIHODNJIČI

UGANKE

Jezik stegne, pa obliže
svojo žrtev in požre.

Ko do kraja vse poliže,
sam omahne in umre.

Kdo je to?

V noč je zavita,
vodo dviguje,
nikdar spočita
večno potuje.

Kdo je to?

(To vam pove urednik v svojem kotičku).

Slovesni sprejemi

gospoda škofa dr. Gregorija Rožmana

po naših naselbinah v Zapadni Evropi

Pretekli junij in julij sta minila

v znamenju obiska ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana v Zapadni Evropi. Spomin na to bo ostal našim rojakom do konca življenja. Le škoda, da ni obisk trajal dalj časa in da gospod škof ni mogel v vse kraje, kjer žive naši ljudje, da ni mogel vsem stisniti rok!

V vseh središčih naših izseljencev so bili slovesni sprejemi. Tak dogodek se pač malokdaj dogodi. Poleg tega je bilo treba pokazati tudi tujcem, med katerimi živimo, da smo Slovenci kulturnen narod, ki zna svoje velike može ceniti in zna biti ponosen nanje.

Moremo reči, da smo Prevzvišenega povsod dostojno sprejeli. Storilo se je to, kar se je v raznih krajih moglo. Sedaj, ko so ljudje gospoda škofa od blizu videli in ga spoznali, bi se dalo narediti še kaj več in lepše.

Tu so ga sprejeli s slavolokom in napisom »Dobrodošli!« Tam so spletli vence in okrasili kapelo. Ponekod so zazvonili zvonovi tako, kot zazvoné na svobodnih tleh škofu, kadar prihaja v župnijo. Ni manjkalo deklamacij in petja, pozdravnih nagovorov. Tu je bilo bolj slovesno in uradno, tam je bilo bolj preprosto, a domače, da so prišle ljudem solze v oči.

Ponekod je gospod škof birmal otroke. Drugod je maševal v škofovskem ornatu s škofovo kapo in palico. Tu je spovedoval in obhajal, tam so bile slovesne litanije. Tudi krstil je otroka našega preprostega rudarja. Povsod pa je kot nadpastir krščanskega ljudstva v domači besedi oznanjal božji nauk, vzpodbujal in tolažil, da so šle besede do srca. Še leta in leta bodo ostale v srcih naših mož in žena po vsej Zapadni Evropi.

Zares razveselil nas je ta obisk. Osebnost gospoda škofa je presenetila vse, ki ga doslej niso od blizu poznali. Saj so ljudje navajeni gledat škofa le od daleč in ga mnogi vidijo le kot otroci ob birmi! Tokrat so pa lahko z njim govorili in se z njim pomenili po domače. Kako lepa in topla je domača slovenska beseda iz ust slovenskega škofa v tujini! Nepozabna bo za vse naše delavce, rudarje, za naše žene in naše otroke, zlasti za tiste, ki so z njim govorili v doma-

či hiši! Občudovali so njegovo preprostost, ko je hodil po naših kolonijah in si ogledoval, kje naši ljudje živijo, in poslušal, kako se jim godi. Občudovali so njegovo svežost pri teh letih in potrpežljivost ob tej hoji iz kraja v kraj. »Ta človek pa res ni tak, kot ga nekateri klevetajo!« je dejal rudar, potem ko je sam govoril z njim.

Tuje oblasti in cerkveni predstavniki krajev, skozi katere je hodil, so ga s spoštovanjem pozdravljali. Obiskal je mnoge škofove, sprejeli so ga papeški predstavniki, časopisi so pisali o njem in o naših ljudeh. Tako je s tem obiskom porastel ugled ne le nas, slovenskih izseljencev po Zapadni Evropi, ampak tudi našega naroda doma, ki se bori, dela in trpi na slovenski zemlji pod Triglavom.

Na britanskem otočju

Ze v domovini je škofov prihod zbujal zanimanje. Koliko bolj je še vladalo zanimanje za prihod škofa med nami v tujini, in to škofa, ki deli z njimi isto usodo izseljencev in beguncev, isto usodo, kot jo imajo tisoči in tisoči, razkropljeni po vsem svetu.

Slovenci so hvaležni Bogu, da je dal škofu dr. Rožmanu moči in zdravja, da se je podal na obisk rojakov po Zapadni Evropi. Ker je bilo krajev določenih za obisk veliko, se na Angleškem ni mogel dolgo ustavljati. Tako se je pomudil le v Londonu in bližnji okolici.

Prispel je iz Clevelanda v Združenih državah čez morje z letalom. Nekje nad Atlantskim oceanom se je pokvaril motor. Letalo je moralo zaviti na Novo Fundlandijo, da so ga popravili. Tako se je vršil vesel sprejem Prezvzišenega 1. junija zvečer

na londonskem letališču. Sprejeli so ga in pozdravili zastopniki tamkajšnjih Slovencev. Nato je odšel v klub Kolumbovih vitezov, ki mu je nudil zatočišče za dneve bivanja v angleški prestolici.

Naslednji dan, na *prvo nedeljo v juniju*, je maševal v kapeli Mladih kršč. delavcev, nasproti „Našemu domu“. Maša ni bila napovedana, a se je nabralo toliko rojakov, da ni bilo prostora za vse. G. škof je med mašo pridigal in se po maši pomudil v razgovoru s Slovenci. Popoldan ob pol petih pa se je zbralo okoli 120 rojakov v cerkvi sv. Ane, kjer je g. škof po lepi pridigi podelil zakrament svete birme šestim našim birmancem in nato je dal po litanijah blagoslov. V dvorani poleg cerkve je bila za vse prisotne pripravljena malica. Ko je vstopil g. škof, ga je pozdravila Nadica Rožmanova in mu dala slovenski šopek. Razvilo se je veselo razgovarjanje s Prezvzišenim, dokler ni prišel angleški duhovnik, ki je Prezvzišenega predstavil navzočim Angležem kot zastopnika molčeče Cerkve.

V ponedeljek je sprejel g. škof nekaj predstavnikov drugih narodnosti. Popoldan se je odpeljal na obisk rojakov v Bedford. Obiskal je družine v *Bedfordu* in *Wootonu*, kolikor je pač čas dopuščal. Hotel je videti, kje in kako žive angleški Slovenci. V torek je opravil uradni obisk pri apostolskem delegatu za Veliko Britanijo. V sredo je obiskal Sloven-

Skupina Slovencev z g. škofom po birmi v Londonu

ce v *Chigwellu*. V četrtek je še na kratko pogledal „Naš dom“, o katerem je bilo mnogo pisanja po časopisju in daje zgled, kaj bi bilo treba narediti tudi med drugi-

mi Slovenci Zapadne Evrope.

Tisti dan popoldne pa je že prišlo slovo: z letalom se je odpeljal čez Rokavski preliv na Francosko, v Pariz.

Po slovenskih krajih širom Francije

Na letališču v Parizu je g. škofa pristrčno pozdravil č. g. *Nace Čretnik*, direktor jugoslovanskih katoliških misij v Franciji.

Slovesni sprejem na pariški mestni občini

V soboto, 8. junija, so g. škofa slovesno sprejeli v prostorih pariške mestne občine. Podžupan g. *Roger Rigaud* ga je pozdravil s toplimi besedami kot dragega gosta pariškega mesta. Prezvzišeni, odlikovan z visokim francoskim *odlikovanjem častne legije*, se je ob navzočnosti predstavnikov Slovencev in francoskih prijateljev podžupanu za sprejem zahvalil. Omenil je, da je tudi Napoleon enkrat spal v ljubljanskem škofijem dvorcu, poudaril je tesne kulturne

stike našega naroda s Francijo in se francoskim oblastem zahvalil za gostoljubnost do naših izseljencev, zlasti zdaj po vojni do vedno številnejših naših beguncev.

Naslednji dan, na Binkošti, je imel za Francoze slovesno pontifikalno sv. mašo v cerkvi *Notre Dame de Lourdes*, pri kateri ga je g. Čretnik v francoski pridigi in nato z okusno natisnjenim življenjepisom predstavil navzočim.

Med Slovenci v Parizu in okolici

Popoldne ob petih je imel g. škof sv. mašo za naše rojake, ki so se zbrali v velikem številu nad 200 oseb v kapeli, kjer je običajno služba božja, *Montcheuil*. Kapela je bila premajhna, pa tudi noč je kar prekmalu prišla, saj je hotel vsak spregovoriti vsaj

Pred „Hotel de Ville“ v Parizu ob sprejemu pri pariškem županu (8. junija)

Med razgovorom po pariški škofovi službi božji (9. junija)

nekaj besed s škofom. Med rojaki je bilo zlasti veliko mladih s Primorskega.

Na binkoštni ponedeljek se je Prezvzišeni podal v spremstvu g. Čretnika in g. Flisa, ki že od oktobra dalje tudi deluje med našimi rojaki, v *Loiret*, kjer se je k dopoldanski službi božji v *Tivernonu* zbralo lepo število rojakov, zlasti Prekmurcev. Rojaki so opravili sv. spoved, poslušali škofovo pridigo in nato ostali z njim pri skupnem kosilu in v prijetni domači družbi, da že dolgo ni bilo take. Popoldne je g. škof šel pokropit v *Baccon* Zverovega Lojzeta in obiskat v bolnico v *Orleans* ponesrečenega rojaka.

Na binkoštni torek se je zbralo v Parizu v materini hiši sester *Pomočnic* vernih duš nad 40 slovenskih sester, usmiljenk, slovenjebistriških sester, pomočnic vernih duš, sionskih sester, asumpcionistk; pestra družba raznih redovniških oblek, pa vse vesele, da so same domače skupaj in sicer v družbi slovenskega škofa, ki jim je maševal in tako globoko prav za njihovo življenje v domači besedi govoril.

Popoldne je g. škof v spremstvu pariškega po-

možnega škofa *msgr. Rупpa* in direktorja g. Čretnika obiskal pariškega kardinala *Feltina* in se z njim dolgo razgovarjal o razmerah naših izseljencev po Franciji in o verskem položaju v domovini.

V sredo 12. junija je škof po sv. maši v kapeli Čudodelne svetinje obiskal *urade NCWC*, ki našim beguncem mnogo pomaga pri emigraciji. Govoril je tudi s hrvatskima duhovnikoma o naših skupnih problemih. Opoldne je bil gost pomožnega škofa *msgr. Rупpa*, ki je predstojnik vseh izse-

ljenskih misijonarjev v Franciji.

Popoldne se je vršil slovesen sprejem g. škofa, ki so ga priredili *Prijatelji Jugoslavije* in se ga je udeležilo veliko število vodilnih osebnosti francoskega cerkvenega, kulturnega in političnega življenja. Med njimi je bilo več ambasadorjev in bivših ministrov. Kljub zasedanju parlamenta je prišel pozdravit za kratek čas pariški poslanec in bivši minister g. *Fréd Dupont*. Njegovemu govoru se je oddolžil Prezvzišeni z lepo zahvalo. Po sprejemu se je vršila v počastitev škofa pri *admiralu Milletu* večerja, katere so se udeležili tudi naši gospodje Čretnik, Flis in *msgr. Grims*.

V krogu slovenskih sester — Pariz, 10. junija 1957

Dne 13. junija je sledil obisk pri apostolskem nunciju pri francoski vladi in pri slovenjebistriških sestrah v Versaillesu ter Meudonu.

Pri naših rudarjih v Pas-de-Calais

V soboto 15. junija se je podal Prezvzišeni v Severno Francijo, v pokrajino okoli Lensa, kjer živi že leta in leta veliko naših rudarjev. Njegov prvi pozdrav je veljal msgr. Valentinu Zupančiču, starosti slovenskih izseljenskih duhovnikov, ki kakor on letos praznuje svoj zlatomašni jubilej.

Drugi dan, 16. junija v nedeljo zjutraj so se zbrali naši ljudje iz Liévina pri škofovi sv. maši. Nadvse slovesen je bil ta trenutek zanje, saj so imeli prvič v zgodovini med sabo slovenskega škofa. Škofova pridiga je bila zanje nekaj edinstvenega. Po službi božji so g. škofa pozdravili s svojimi zastavami in predsednikom slov. kat. društev Severne Francije g. Blažem Zupančičem na čelu.

Ni se bilo mogoče dalj časa ustavljati, ker je bilo treba pohiteti v oddaljeni Bruay-en-Artois, drugo slovensko središče. Tam je maševal msgr. Zupančič, g. škof pa je pri-

V Bruay-u (Pas-de-Calais), 16. junija 1957

digal zbranim rojakom. Tisti dan so imeli popoldne v poljski dvorani slovensko proslavo materinega dne. Društvo sv. Barbare je porabilo to priložnost, da pokaže prevzvišenemu kulturno delo našega življa v Pas-de-Calais. Škofova navzočnost je dala temu dnevu izreden pečat, kar se je videlo tudi iz veselega razpoloženja navzočih.

Od tam se je podala duhovščina s škofom v Sallaumines. Kljub temu, da je bil delavnik, je prišlo veliko ljudi k škofovi sv. maši in tudi tam so ga pozdravili zastopniki Društva sv. Barbare. Popoldne je sledil še obisk nekaterih drugih „slovenskih“ krajev, zlasti Meuchlina, kjer so se zbrali bližnji rojaki pri g. Blažu Zupančiču, da se pogovore s škofom.

Naslednje dni od 18. do 20. junija so se zbrali v senci starodavnega Marijinega svetišča na belgijsko francoski meji vsi naši izseljenski duhovniki, razen g. Šeškarja, ki je bil zaradi bolezni zadržan. Prevzvišenega so prišli tja pozdravit tudi g. Tensundern iz Nemčije, g. Ilc in g. Kokel iz Belgije. Zbrani ob škofu, so tu naši gospodje skupno molili

V Liévin-u (Severna Francija), 16. junija 1957

in se skupno pogovorili, kaj bi še več lahko storili za naše izseljence, ki so vedno bolj razkropljeni po deželah in krajih Zapadne Evrope. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je bila škofova pontifikalna sv. maša v Marijinem svetišču. Pridigal je v francoščini g. Čretnik.

V petek je Prevzvišeni obiskal škofa v Arrasu in pri njem ostal tudi na kosilu, narkar se je vrnil v Bonsecours in naslednji teden obiskoval rojake v južnem delu Belgije, o čemer poročamo na drugem mestu.

Med rojaki v vzhodni Franciji

Od tam je prišel g. škof s č. g. Kunstljem in č. g. Revnom med naše rudarske družine na drugem koncu Francije, ob nemški meji. Vzdolž nekdanje Maginotove linije sta že leta in leta dve slovenski katoliški misiji, ki ju je doslej upravljal msgr. Stanko Grims.

Prevzvišenemu je za sprejem postregel msgr. Grims in mu razkazal svoj skromni center dolgoletnega delovanja med našimi rudarji. Merlebaški zvonovi so zazvonili v pozdrav škofu naroda, katerega izseljenci že dolga leta trpijo in delajo v teh krajih. Škofa so pozdravili razni krajevni predstavniki. Msgr. Grims se je podal z njim obiskat tudi bolnike v bolnici.

V nedeljo 30. junija je bila tamkaj glav-

na prireditvev. Tedaj so se zbrale množice na velikem romanju pri Mariji Brezijanski v Habsterdicku. Iz Moselle, Meurthe-et-Moselle in še drugih okrajev Vzhodne Francije so se zbrale z avtobusi, avtomobili in kolesi stotine in stotine, da so prostorno cerkev čisto napolnili.

Dolgo je Prevzvišeni spovedoval, pa niso vsi mogli priti na vrsto. Ob slavoloku ga je pozdravila zastopnica slovenskih mater. Nato se je začela slovesna pontifikalna maša z veliko asistenco. Slovenski pevski zbor „Slomšek“ je z latinskim petjem pokazal, da zna tudi latinsko mašo odlično zapeti. „Lepe maše smo že imeli tu, ali tako imenitne kot danes še nikdar ni bilo!“ je dejal eden naših rudarjev. Ljudje so napeto poslušali pridigo g. škofa.

Opoldne so se ljudje zatekli v bližnjo senco in v obširne prostore bližnje gostilne. Po kosilu je sledilo pozdravljanje Prevzvišenega in govorjenja ni bilo ne konca ne kraja, da bi kmalu še litanije zamudili. Tudi pri večernicah in popoldanski škofovi pridigi so romarji napolnili cerkev. Čutili so, da je med njimi oče ljudstva in prijatelj naših izseljencev.

V ponedeljek, 1. julija je bil na programu obisk pri škofu v Metz, pod katerega spada veliko naših izseljencev. Prisrčen je

Vse napeto sledi nadpastirskim besedam — Habsterdick, 30. junija 1957

bil in škof iz Metzja je rekel, da si šteje v srečo, da more pozdraviti velikega škofa, ki je moral in še mora toliko trpeti za svojo sveto službo.

Zvečer so pozdravili Prezvzišene-ga v svoji sredi rojaki v *Aumetzu* pod Luksemburgom. V novi cerkvi jim je isti dan in naslednje jutro maševal, pridigal in spovedoval. G. škof je obiskal tudi več bolnikov.

V sredo 3. julija je bila sv. maša v *Tucquegnieux-Marine*, kjer so po maši v dvoranci otročički prav prisrčno pozdravili g. škofa, v imenu ostalih pa je povedal besedo naš učitelj g. *Jankovič*. Tudi tu je bil obisk nekaterih bolnih.

Od tam se je Prezvzišeni odpeljal kilometre in kilometre daleč pod nemško mejo blizu Posarja, kjer je v *Creutzwald* spet pridigal in maševal in spovedoval in sicer v četrtek, v petek pa v cerkvi *Jeanne d' Arc*.

Ker je čas potekel, je moral naprej v *Luksemburg*, kjer ga je pozdravil naš prijatelj in dobrotnik Slovencev v Luksemburgu č. g. *Molitor*. S tem je tudi obiskal tamkajšnjega škofa, ki je sedaj za škofom dr. Rožmanom prevzel predsedstvo mednarodnih kongresov Kristusa Kralja.

Bo treba poskrbeti!

Pri vseh, ki so ga srečali in videli, je g. škof pustil nepozaben vtis in težko je bilo vsem, da se dalj časa ne more muditi med njimi. Ljudje vedó, kdo je res ljudski in znajo to ceniti.

Čisto razumljivo pa je, da so se zaradi njegovega prihoda *vznemirili* taki, ki se morajo obdajati s kordoní policije, da jih varuje. Njihov protest je naredil le toliko, da so po njem zvedeli za škofov obisk v Zapadni Evropi tudi naši ljudje v domovini in se nad njim razveselili. Tako je imelo tudi njegovo letošnje zlatomašno slavlje velik odmev med slovenskim narodom.

Priložnost je, da povemo izseljencem po svetu, kakšnih metod se v teh krajih poslužujejo nekateri, ki bi se radi prikupili gospodarjem. *Poslužujejo se laži in strahovanj*. Koga nalažejo in koga strahujejo? Naše poštene in delavne rudarje in njihove družine, ki si želé še enkrat videti svoje do-

Mi smo pa s Tikenja ...! Tucquegnieux (M. et Mlle), 3. jul. 1957

mače kraje. Sicer postajajo glede laži že previdni, ker ne vleče več. Le šušljajo in namigavajo. Potrebno pa je napraviti korake naravnost v Beogradu, da tudi tam zvedó, kako izrabljajo svojo službo tisti, ki grozé našim ljudem, da, *če bodo šli na romanje, ne bodo dobili vize*. Zapomnite si to, rojaki po svetu! Potem pa pogledajte v „Rodno grudo“ in še poslušajte tiste, ki pravijo, *da se vera ne preganja! Že tu jo preganjajo*, kaj šele tam, kjer imajo zapore v rokah!

Sicer je „Rodna gruda“ pametno naredila, ko je do konca julija molčala. Z julij-sko številko se je pa le osmešila, ker je prinesla fotografijo žrtve, pobite od komunistov. Naši izseljenci tudi niso tako neumni, da bi jih slika mauthausenskih nemških žrtev pripravila do tega, da bi koga po krivici obsojali ali pa da bi mislili n. pr., če vidijo Tita fotografiranega z angleško kraljico, da je med njima kakšno ljubezensko razmerje.

Laž ne prijemlje več! *Naj bo konec tudi strahovanja!* Časi, ki so bili, so minili. Naj vsaj to razumejo! Menda ne bo treba začeti javno razpravljati o *zlorabljanju službe takih*, ki so dobro plačani, in o *zapostavljanju in nasilju nad državljani v tujini*.

...še sanjalo se mi ni nikdar o tem, da bo ljubljanski škof kdaj prišel v mojo sobo. To se je zgodilo prvič in najbrž zadnjič v mojem življenju. Pa naj bo kakorkoli. Vesel sem bil tega obiska. Ljubi Bog naj povrne tisočkrat ta trud...

Iz pisma enega naših bolnih ljudi, ki jih je obiskal g. škof.

Obisk v Belgiji

V Belgiji se je g. škof dr. Rožman podal najprej v starodavni *Tournai* in obiskal škofa, pod katerega spadajo Slovenci iz okolice Monsa in Charleroi. V *Ramegnies-Chin* je obiskal begunske vajence, ki se učijo raznih poklicev pod vodstvom č. g. *Strečanskega*. Zlasti Slovenci so ga bili zelo veseli.

Med potjo v Charleroi je obiskal več belnikov-rudarjev in nekaj družin v *Quaregnonu*, *Estinnes* in *Gilly*, nakar je proti večeru krstil Ruštovega Gabrijelčka.

V nedeljo 23. junija so ga na kraju običajne službe božje slovesno s slavolokom sprejeli tamkajšnji Slovenci in Hrvati z našimi duhovniki č. gg. Revnom, Kunstljem, Ilcem in Kokelom. Po službi božji in pridigi mu je pevski zbor „*Jadran*“ zapel dovršeno tri pesmi, nakar je g. škof poudaril pomen slovenske besede, pesmi in narodne noše.

Po slavnostnem kosilu, pri katerem je bil navzoč g. kanonik R. Goor, se je odpeljal v *Quaregnon Lurd*, kjer so ga že čakali rojaki iz okolice Monsa in pristrčno pozdravili. Pred votlino so bile slovesne litanije in škofov govor. V bližnji šoli so mu zapeli fantje pod vodstvom g. *Strečanskega* v pozdrav nekaj lepih slovenskih pesmi. Naši rudarji so mu izročili v spomin rudarsko svetilko z napisom „*Slovenski rudarji Monsa — Belgija*“.

V ponedeljek 24. junija je z izs. duhovnikoma *Žakljem* in *Revnom* obiskal papeškega nuncija v *Bruslju*, si ogledal bizantinsko kapelo, ki je namenjena Rusom in jo

G. škof si ogleduje rudarsko svetilko. (Quaregnon - Mons, Belgija)

upravlja č. g. *Ilc*. Obiskal je tudi *msgr. De-jardina*, ki je predstojnik vseh izseljenskih duhovnikov v Belgiji. Nato je obiskal g. inž. *Lušickega* in *hrvatske sestre*.

V sredo 26. junija je mimogredé razveselil s svojim obiskom nekatere družine v *Dampremy*, nakar je odšel čez slikovite *Ardene* mimo opatiije *Maredsous* in romarskega kraja *Beauraing* do samostana *Chevetogne*, da ustreže prijaznim redovnikom, ki so ga že v Ameriki vabili, naj jih obiše.

V belgijskem Limburgu

Drugo skupino Slovencev v Belgiji je obiskal po obisku rojakov v *Moselle* v Franciji. Sredi hude vročine je prišel iz *Luksemburga* pozno zvečer v *Liège*.

V soboto, 6. julija je bilo prirejeno *Prevzvišenemu kosilo* v hiši za tuje duhovnike in se je kosila udeležil tudi škofov zastopnik za tujce g. kanonik *Nullens*. Nato je obiskal lješkega pomožnega škofa *msgr. Van Zuilena*.

V nedeljo, 7. julija so mu naredili sprejem Slovenci in Hrvati v *Seraingu pri Liège*. Verski govor, ki so ga vsi napeto poslušali, je *Prevzvišeni* navezal na praznik sv. *Cirila* in *Metoda*, dveh slovanskih apostolov.

Po kosilu *pri hrvatskih sestrah* v *Liège-u* se je odpeljal v 50 km oddaljeni *Eisden*, središče Slovencev belgijskega *Limburga*. Ko je vstopil v mogočno cerkev, je zadonela pesem „*Zlatomašnik, bod' pozdravljen!*“. Po sveti maši in njegovi pridigi so mu tamkajšnji Slovenci priredili pozdravno prireditev v dvorani. Poleg naših č. gg. *Žaklja*, *Ilca*, *Fleka* in *Kokela* so se je udeležili tudi zastopniki krajevne duhovščine in rudnika ter rojakov iz *Nizozemske*.

Naslednje dni je *Prevzvišeni* obiskal še druge kraje tam okoli, se ustavil pri bolnikih in se pogovarjal z našimi izseljenci. Neizobidna bo skupna molitev zvečer pri kapelici v *Eisdenu*.

Potem ko se je še enkrat podal v okolico *Liège-a* in obiskal znani romarski kraj *Banneux*, se je v petek, 12. julija vrnil v *Eisden*. Zastopniki društev in pevci s *Št. Rogljem* na čelu so imeli priliko, da govoré spet z njim.

Po službi božji v Eisdenu (7. julija 1957). Od leve na desno so: kanonik Nullens, škofov zastopnik iz Liège-a, domači župnik Peeters, Prevzvišeni, slovenski izseljenski duhovnik.

Na Nizozemskem

V soboto 13. julija zjutraj je Prevzvišeni prišel z avtom v Sittardeweg v Heerlen. Po maši, h kateri se je zbralo precej rojakov, je zmolil na grobu p. Teotima molitve za rajne. Tako se je oddolžil spominu tega odličnega dušnega pastirja Slovencev skozi dolgo dobo let. Zvečer je v Heerlerheide po spovedovanju obiskal še pevce „Zvona“ na njihovih vaji. Ti so ga pozdravili z dvema narodnima pesmima.

V nedeljo 14. jul. so se že ob devetih začeli zbirati rojaki pri Mariji Pomagaj. Začelo se je s prenosom slike Marije Pomagaj v sprevedu h glavnemu oltarju. Po romarski pesmi „Marija, Ti pomagaj nam“ je sledilo birmovanje 14 otrok. Po lepi pridigi je bila sv. maša, med katero je „Zvon“ pel Tomčevo Slovensko mašo. Po tihih litanijah je sledila posvetilna molitev Marijinemu Brezmadežnemu Srcu.

Po maši so se fotografirali in nato šli v dvorano, kjer je bila ob navzočnosti župana in narodnega poslanca Maenena iz Heerlena in drugih visokih rudniških funkcionarjev in rudarskih organizacij izvajana krāsna pozdravna prireditev in sprejem g. škofa. Ob koncu je spregovoril navzočim Prevzvišeni in polagal na srce, da moramo ostati zvesti domovini in Bogu do konca. Prosil je, naj držimo skupaj in se imamo radi. Rekel je še: „Mnogo sveta sem videl, lepote tu in tam raztresene po ogromnih deželah bodočnosti, a povem vam nekaj: takšne lepote, kakor jo ima naša domovina, pa nisem videl nikjer. Je to lepota, ki je povezana kakor šopek iz najrazličnejših cvetic.“

Zvečer so bile v Heerlerheide pete litanijske M. božje in nato razgovor z g. škofom. Drugi dan je ta obiskal v Wertu sestro Justino, ki se toliko žrtvuje za naša dekleta, obiskal je še bolno sestro Doloroso v Hoor-

Sliki na str. 10 in 11: škof dr. Gr. Rožman med slovenskimi rojaki v Heerlenu na Nizozemskem (slikani po birmi in njegovi sv. maši).

nerheide. Nato je bil prijazno sprejet v Roermondu pri škofu in pomožnem škofu ter se z njima razgovarjal o dušnem pastirstvu Slovencev na Nizozemskem. Zvečer so bile večernice v stari cerkvi v Hoensbroeku in sestanek tamkajšnjih rojakov s Prevzvišenim.

V torek se je podal obiskat bolnike v Sittardsko bolnišnico; zvečer je imel pete litanije v Lindenheuvelu. Tam so ga potem v Volkshuisu pozdravili triletni Martinček s slovenskim šopkom, pevci „Lipe“ pa z narodnimi pesmimi.

V sredo se je g. škof odpeljal v Aachen. Po povratku so bile zvečer večernice in pozdrav gosta v Eygelshovenu.

V četrtek je bil deležen njegovega obiska bolni rojak Smode v Hoensbroeku pri Resnikovih. Po kosilu je prišel čas slovesa od nizozemskih Slovencev, ki so v zadnjih letih lahko rečemo izpolnili svojo krščansko

in narodno dolžnost pred Bogom in svetom v veliki meri. Prevzvišeni je moral naprej proti Westfaliji.

Pri naših v Porurju

Kot rečeno, je bil g. škof tudi v starodavnem Aachenu v Nemčiji in nato v Eifelu, kjer ga je v Schleiden pozdravil župnik g. Roblek. Obiskal je aachenskega škofa in se z njim razgovarjal glede problemov dušnega pastirstva Slovencev v tamkajšnji škofiji.

Ko je odhajal iz Nizozemske, ga je vodila pot preko Marksteina, kjer delajo v rudnikih novopriseljeni Slovenci. Cilj njegovega potovanja pa je bil Recklinghausen v Westfaliji, kjer ga je čakal gostoljubni prijatelj Slovencev-izseljencev g. duhovni svetnik in župnik Tensundern.

V petek se je podal z duhovščino, ki ga

je spremljala, v Münster, kjer ga je lepo sprejel pomožni škof, ga vodil po mestu in mu razkazoval katoliške stavbe. Obiskala sta ga g. Toplišek in g. Knežević.

Sobota je minila na drugem koncu Westfalije, v Essenu, kjer sta mu stisnila roko hrvatska duhovnika in kjer se je razgovarjal z novodošlimi mladimi Slovenci, ki delajo tam okoli. V Hambornu ga je pozdravil dolgoletni dušni pastir Slovencev, ki se je tudi naučil slovenščine prošt Nülsman in prav tako g. župnik Hegenköter blizu Kevelaerja.

V Kevelaerju se je v nedeljo 21. julija — na isto nedeljo in isti dan, kot je bil pred 50 leti g. škof posvečen v mašnika — vršilo najlepše in res veličastno slavlje tega potovanja na starodavni božji poti. Pravijo, da je bilo tisti dan 10.000 ljudi zbranih na tem kraju. Od naših ljudi je bilo poleg Slovencev in Slovenk iz vseh strani Nemčije tudi okoli 300 rojakov iz Belgije in Nizozemske, ki so komaj mogli v nabito polno cerkev.

Ko je stopil v kevelaersko baziliko pontifikalni spreved z jubilantom zlatomašnikom g. škofom dr. Rožmanom, so s kora zadoneli mogočni akordi Mozartove latinške maše. Začela se je slovesnost, ki se more primerjati le s slovesnostjo v domovini. Č. g. Božidar Tensundern je kot slavnostni govornik popisal bogato, a težko škofovo pot. „Te Deum“ Bogu v čast, našim ljudem pa v tolažbo je zaključil cerkveno slavlje.

Slovenci so se nato podali v procesiji v prostorno, a še premajhno dvorano, ki je zbrala rojake z vseh vetrov skupaj. Po pozdravni pesmi belgijskih Slovencev iz Eisdena, je pozdravil dekan iz Kevelaerja, tamošnji župan in č. g. Zakelj v imenu slovenskih izseljencev Zpadne Evrope. Sledile so izbrane pesmi iz grl slovenske mladine „Zvona“ iz Nizozemske. Nato je delegacija treh v narodnih nošah izročila slavljenca za ta zlatomašni jubilej in v spomin na obisk rojakov lep slovensko okrašen album v imenu izseljencev Zpadne Evrope. „Zvon“ iz Nizozemske je še posebej izročil

magnetofonski trak s posnetkom petja in prireditve na Nizozemskem, ko so se spomnili tudi 28. obletnice njegovega škofovskega posvečenja.

Nato je škofov kancler msgr. dr. Jagodic, ki je prišel tja iz Avstrije, prebral navzočim papeževo čestitko za ta jubilej. Drugih desetih in desetih pisem ni bilo mogoče prebirati tam, ker se je škofu že smilila vsa množica, ki je bila že ves dan na nogah in ni bilo primerne prostora, da bi ljudje posedli. Ob popoldanskih litanijah in škofovem nagovoru so združeno zapeli pevci nizozemskega in belgijskega Limburga pod vodstvom g. Willemsa „Zlatomašnik, bod' pozdravljen!“, nakar je g. škof spremlil rojake iz Nizozemske in Belgije do avtobusov. Težko je bilo slovo, pa vendar je bilo v zavesti, da je bilo lepo in da smo se Slovenci v svobodnem svetu v imenu zaslužnjene domovine poklonili velikemu vladiki ob tako lepem jubileju.

V povorki 9 avtomobilov skozi te rudarske, z znojem tolikih slovenskih obrazov napolnjene kraje se je vrnil Prezvzišeni v Recklinghausen. Med potjo so ga počastili po starem slovenskem običaju s soljo, kruhom in vodo in rdečimi nageljni. Večerjal je v Drostenu. V Recklinghausenu je bilo kot doma na veliki župniji. Sprejel ga je župnijski odbor, deklice v belih oblekah in rudarji v uniformah.

Naslednji dan je odpotoval v Essen, kjer

je maševal mladim slovenskim rudarjem, ki so šele zadnje leto prišli tja.

Še je bilo več obiskov po Nemčiji, v spremstvu msgr. Jagodica, č. g. Šeškarja, duhovnika iz Münchena, in č. g. Slapšaka, ki je prišel, da ga spremlja v Rim, kjer je na grobu sv. Petra g. škof opravil sveto daritev ob 50. obletnici svoje nove maše. Od tam se je namenil podati na kraj Marijinih prikazovanj pred 40 leti v Fatimo, da prisostvuje Kongresu Kristusa Kralja in prosi Marijo bogatih milosti in varstva za slovenski narod na tujem in v domovini.

* * *

„Naša luč“ zaključuje to poročilo o obisku Prezvzišenege z globoko hvaležnostjo Bogu, da mu je dal zdravje in odpornost za to pot. Ta obisk bo šel v zgodovino izseljencev zapisan z zlatimi črkami. Veselje je za nas, da smo imeli g. škofa med seboj prav za njegov zlati mašniški jubilej. Kako je to lepo, da gre naš škof povsod, kjer so naši ljudje in z njimi govori, se zanje zanima, kako in kje žive. To je pomembno ne samo za nas, da se bomo bolj čutili močne v valovih življenja, ki hočejo uničiti živo vero in zvestobo slovenski zavesti; pomembno je tudi zato, da bodo drugi narodi nas bolj spoštovali in bolj cenili. Srečanje s prijaznim in domačim, pa kljub temu dostojanstvenim škofom bo v marsičem k temu pomagalo.

Iz raznih nagovorov g. ŠKOFA ROŽMANA

Posnemamo nekaj misli iz raznih nagovorov g. škofa dr. Rožmana za tiste, ki ga niso imeli prilike slišati.

„Ko hodim po svetu, sem videl mnogo ljudi. Nisem našel Slovencev milijonarjev, a našel sem povsod, da so naši ljudje priljubljeni zaradi svoje delavnosti, poštenosti in vernosti. Nikdar in nikjer nas ne sme biti sram, da smo Slovenci.“

+

„Že v svetem pismu je zapisano: Gorje samemu! Tudi življenjska skušnja uči: gorje samemu. Zato: držite se skupnosti, za vsako ceno se je držite, da se boste ohranili in si med seboj pomagali. Navezanosti na

skupnost je pa več stopenj. Nekateri so nanjo bolj, drugi pa zopet manj navezani. Nanjo naslonjen pa naj bo sleherni, da se ne pretрга tista žila, ki teče iz slovenskega naroda v slehernega posameznika, v sleherno slovensko družino, v slovensko udejstvovanje, v slovensko mišljenje.“

+

„Držite se svojih družtev, organizacij, berite slovenske knjige, slovenske časopise. Skromni so v primerjavi z listi v velikem svetu, toda naši so, v slovenski besedi so pisani. In kako človeku dobro dé, ko dobi ob obilici tuje literature list v domači besedi. Vsaj toliko biti povezan s slovensko

skupnostjo, da greš na njene prireditve, da se čisto ne odtujiš in ne izgubiš. Zato skupnost za vsako ceno, pa četudi se kdaj med sabo malo skregate!”

+

„Poštenje! Če je katera lastnost našega naroda lepa, je gotovo ta, da nas imajo za poštenjake. Zato to lastnost ohranjati povsod: pri delu, v službi, v javnosti. Poštenost povsod! Pošten mora biti vsakdo tudi tako, da bo sam sebi lahko priznal svoje nape. Zato poštenje povsod, ker to je, kar nam daje samozavest. Pregovor lepo pravi, da poštenje najdalje traja.”

+

„V tujini moramo gledati na to, da ohranimo čim dalje svoj jezik in pa tisto zavest, da bodo naši otroci vedeli, od kod so, kdo so bili njihovi predniki in kakšne dobrine

so prinesli s seboj. Ta zavest se mora ohraniti vsaj še v petem rodu. In sramovati se nam ni treba ničesar. Slovenski narod ne zaostaja za nobenim drugim narodom: to je važna in nujna zavest, ki jo moramo imeti.”

+

„Skrb staršev mora biti, da njihovi otroci čim dalje gladko slovenski jezik govorijo. Temu namenu mora predvsem služiti gojitev branja. Materin jezik je naš narodni jezik. Otroci se v šolah uče tujega jezika. To je navadno tudi njih občevalni jezik. Njihov narodni jezik pa je slovenski! Ljubiti ga morajo kot svojo lastno mater; prav tako slovenske šole in tečaje. Otroci, radi se učite slovenskega petja, branja, pisanja! Od tega zavisi ohranitev slovenskega narodnega čuta in narodne zavesti.”

Kako so naši mali deklamirali

Škofov obisk je bil tudi doživetje za našo mladino. Najbolj je bilo seveda „gorko” pri srcu tistim, ki so ga pozdravili z deklamacijo. Poglejte, kaj so povedali otroci v Tucquegnieux (Francija) pod vodstvom g. Jankoviča:

DEČEK MLAD

SEM DEČEK ŠE MLAD, POZDRAVIL BI RAD.
KER DRUZGA NE ZNAM, PA ROŽ'CE VAM DAM.

ME DEKLICE MALE ...

TUDI ME DEKLICE MALE
MARIJI BI RADE ZVESTE OSTALE.
PA TUKAJ NA TUJEM TO JE TEŽKO.
ZATO VAS PROSIMO PRAV LEPO:
MISLITE NA NAS VEDNO IN POVSOD,
DA SE BOMO LAŽE VAROVALI GREHA
IN ZMOT.

MI SMO NAJMLAJŠI ROD

Mi smo tukaj najmlajši slovenski rod,
kateremu ste prišli pokazat pravo pot.
Pridno bomo vašim naukom sledili
in zraven molili, da bi se v nebesih
združili.

MINISTRANT

Prišli ste danes tudi v naš kraj,
da nam pomagate priti v sveti raj.
Bog naj vam vaš trud obilo povrne
ter vas varuje, da vaš avto kam ne pre-
vrne.

Jaz sem zdaj še ministrant.
Nekoč bi pa rad nosil duhovniški gvant.
Molite, prosim, da bi se mi ta želja spol-
nila.

Vi ne veste, kako bi se takrat moja mama
veselila.

Vam pa želim, da bi tako dolgo živeli,
da bi skupaj z menoj „Dominus vobis-
cum“ zapeli.

OTROŠKA

Ko je bil škof dr. Rožman še v Ljubljani,
je šel večkrat na Grad po strmi stezi nad
stolnico.

Nekoč sreča otročičke, ki se na stezi igra-
jo. Nagovori jih in otroci se začno meniti
z njim. Pa se razkorači fantek in reče: „Jaz
pa vem, kdo si ti?”

„No, če veš, pa povej,” reče škof.

Fantek pokaže na stolno cerkev in pravi:
„Ti si tam dol za svetega Miklavža.”

ALI NAJ OTROK ŠTUDIRA

Radi delimo ljudi v dva dela, kakor se komu zdi in mu je bolj prav. Eni so nekaj, drugi nismo nič. Bogatin bo rekel: Na svetu so bogati in revni ali pa: Eni pridejo naprej, drugi si pa ne znajo pomagati. Prevzeten si bo mislil: Eni so pametni, drugi pa malo trčeni. Potem pridejo pošteni in podli, civilizirani in divjaki. Punce bodo rade delile ljudi v lepe in grde. Zdaj pridejo na vrsto šoferji in pešci, tisti, ki imajo avto, in tisti, ki ga nimajo. Tako je in nič drugače! Kaj si bi človek glavo belil! Z isto pravico bom jaz obsodil ljudi v golobučne in klobukonosce, v mesojedce in regratjedce ali pa še v zdravo otrožne in kurjeočesne. Zakaj bi potem imeli ene za gospode, ki malo delajo in imenitno živijo, druge pa za trpine, ki garajo kot vol in nikamor ne pridejo?

Večkrat slišimo kakega očeta rudarja: „Ne maram, da bi moj sin toliko trpel, kot sem jaz,” in pokaže svoje žuljave roke. „Študirat ga bom dal.”

Res je, da je rudarsko delo zelo težko, mogoče najtežje izmed vseh. In ko pošilja otroka v šolo, ima dober namen. Ali je pa že kdo pomislil, da je biti rudar poklic, kot so drugi poklici, da ni rudar nič manj kot pa inženir ali pa direktor in da je inženir več samo v njihovi domišljiji? Seveda so Slovenci, ki so prišli delat v rudnike, večinoma kmečki sinovi, vajeni zraka in sonca; zato se jim tako življenje upira. So pa ljudje, ki se jim delo v rudniku dopade in poznám slučaj nekega študenta pri Lille-u, ki je končal svoje študije, pa se je vrnil nazaj v rudnik, ker ima ta poklic.

Resnica je pa, da ni težjega dela kot tisto, za katerega nismo bili ustvarjeni, in

poznamo preveč slučajev, kjer človek ne dela tega, kar bi moral; ali ni imel sredstev ali pa ne dosti volje za to.

Naj si otrok izbere tisti poklic, ki se mu dopade, pa bo dobro. Starši nimajo pri tem nič opraviti. Svetujejo mu lahko, kakšne težave in kakšne ugodnosti bo imel pri tem ali onem poklicu, kajti nekatere službe so prenapolnjene, nikdar ga pa ne smejo siliti. Večkrat se zgodi, da nagovarja oče sina k delu, ki se je njemu dopadlo, pa ga ni mogel izvršiti, čeprav nima otrok zato nobene veselja in bo zaradi tega vse življenje nesrečen.

KAJ PA OTROKA VESELI?

Če ga boste vprašali, vam največkrat ne bo vedel kaj odgovoriti. Redkokdaj bo natančno vedel, kaj hoče. Opazujte ga malo, s čim se igra, poslušajte ga, ko vam kaj dopoveduje ali izprašuje. Kar pogledjte ga; včasih se v kakšno stvar zagleda in ne more od nje, pa boste kmalu vedeli, kam pes taco moli. Večkrat ga kaj takega zanima, kar se vam upira in vendar je vaša dolžnost pomagati mu, da pride do cilja.

Zdaj imate povsod urade, ki vam svetujejo, kakšnega posla naj se loti vaš sin. Pomagajo le v toliko, da otroka ne pošljete tja, za kar ni sposoben. Odsvetovali bodo na primer trgovsko službo tistemu, ki je boječ in malo govori, svetovali pa službe, v katerih si bo najlažje pomagal.

Do enajstega leta bo vaš sinček brez skrbi „biksal” klopi osnovne šole. Potem se bo moral on in tudi vi malo za ušesi popraskati. Take so namreč šole v Franciji.

RAZNI PRIMERI

1. primer: Vašega paglavca *šola ne zanima*; je močan in ga ročno delo veseli. Prav tako, vendar bo moral potrpeti še do 14. leta, preden bo začel delati. Če bi se pa rad v kakšnem rokodelstvu specializiral, bo pa počakal do 17. leta v šoli in če bo priden, bo dobil svoj mojstrski izpit. Tako bo hitro in gotovo prišel do kruha. Delavec sedaj bolj in bolj primanjkuje, ker bi vsi radi postali nekaj, čeprav pozneje zapazijo, da niso nič. Saj je danes že vse tako študirano, da ne vedo, kam bi z učenostjo in bodo kmalu opazili, da po glavi hodijo.

2. primer: Fant je *bistre glave in se lahko uči*. Lahko poskusite s *Cours complémen-taire*, da bo s šestnajstim letom dobil svoj „Brevet“. S tem največkrat ne bo mogel še nikamor in bo moral nadaljevati eno ali štiri leta v raznih strokovnih šolah, da dobi mesto v državnih službah, v trgovini, banki, kot pomočnik v apoteki, bolnišnici, pri zobozdravniku, inženirju ali arhitektu. Lahko nadaljuje v drugih tehničnih strokah kot na primer: radio, elektrika, letalstvo, mehanika, tekstilna industrija, železnica, ali v obrtnih šolah: mizarstvo, urarstvo, optika, fotografija, krojaštvo, moda. So še razne kmetijske šole, ker kmet mora danes tudi precej vedeti. Če ga zanima, bo šel za kiparja, slikarja, učitelja in tudi na pravno fakulteto.

3. primer: Fantič *dobro ve, kaj hoče*. Po tem pa le v gimnazijo z njim, posebno še, ker daje država podpore zmožnim študentom, ki imajo francosko državljanstvo: od 9 - 1900 na mesec (čeprav študirajo doma s pomočjo korespondence) in nekoliko manj za univerzo in višje šole.

Na gimnaziji si bo izbral klasični oddelek, če se hoče učiti latinsko in jezike, ali moderni brez latinščine in več matematike. S prvim delom mature pri 18 letih bo že sam vedel, kam se obrniti za drugi del, da bo potem sposoben za univerzo. Tam ga bodo učili:

1. Obratati jezik, prerokati se, okoli vrele kaše hoditi in se ne opeči, tako govoriti, da se nič ne pove. S tem bo postal sinko politik, advokat, notar, sodnik in še kaj drugega.

2. Tri leta mu bodo razlagali, kaj so včasih pisali, delali in govorili in kako še vedno govorijo, pišejo in delajo, pa bo postal profesor.

3. Tri leta ga bodo vadili igrati se s številkami, kamni, tekočinami, zrakom, s tem, kar se ne vidi, pa je in se lahko vidi. Ta bo inženir.

4. Pet let bo tuhtal, vonjal, tehtal in mešal praške, kapljice in strupe. Eezal, tlačil, močil, sušil, formuliral, analiziral bo vse vrste živih in mrtvih stvari in vse to pod strašno učenimi imeni prodajal kot apotekar.

5. Pet let si bo belil glavo, zakaj ima človek usta in v ustih 32 belih kosti. Saj za

tako hrano, kot jo danes uživa, so te koščice brez pomena; torej le ven z njimi, si bo dejal kot zobozdravnik.

6. Vaš dečko je potrpečljiv, zdrav in do brega značaja. Leta zanj nimajo istega pomena kot za vas, prav tako ne denar. On ima ta poklic in ga drugo ne zanima. Tudi na mnenje ljudi se poživlja. Skratka: Malo je pritisnjen. Ta se bo vrgel v vodo in bo plaval toliko časa, da bo nekam priplaval.

7 do 11 let se bo čudil, zakaj človek živi. Razsekao ga bo na drobne kosce, da bi kaj izvedel. Povedali mu bodo, da človek lahko zboli, kadar je zdrav, in ozdravi, kadar je bolan, da se ga lahko hitro ozdravi, da potem lahko še enkrat zboli, da se ga lahko počasi zdravi, da je lahko dalj časa bolan in da je včasih dobro, če malo zboli, da potem pozneje zares ne zboli. Zdaj bo mož videl, da je bilo tudi enajst let učenja premalo. To bo zdravnik.

9 do 12 let mu bodo kazali, kako stoji kamen na kamnu, zakaj mora biti oni kamen manjši od tega, zakaj mora biti ta kamen rdeč in drugi zelen, ker bi lahko postal rumen, če je zraven sivega; zakaj ima kamen to obliko tukaj in bi lahko imel drugačno tamkaj, zakaj je tukaj kamen in ne bi smel biti, ker bi moralo biti prazno. Zakaj stoji železo namestu kamna in zakaj se da železo notri v kamen, ki pa ni več kamen, ampak beton. Ko mu bodo vse to pokazali in zraven poudarili, da sami dobro ne vedo, zakaj so mu to povedali, ker je bilo zelo verjetno, da so se zmotili, se bo tudi vaš sinko pošteno potrkalo po glavi in se vprašal, zakaj je hodil v šolo. Ugotovil pa bo, da so bili njegovi profesorji pametni, ker so priznali, da dosti ne vedo. Takrat ne bo imel samo naslova arhitekt, ampak tudi ženico in več otrok.

ZIVLJENJE ŠTUDIRANEGA NI LAHKO

Zdaj pa ni treba misliti, da je postal vaš sinek gospod. Še marsikatero grenko bo pokušil in ne bo imel nič lažjega življenja od drugih, čeprav ljudje radi tako mislijo. Študiral je, ker je bil za to ustvarjen in je bila to njegova dolžnost.

Za duhovnika bo pa moral prečepeti šest let v malem semenišču in ravno toliko v velikem, kamor lahko tudi pride iz gimnazije.

Po navadi imajo vse dekllice en poklic in dobro vedo, kaj hočejo. Kar opazujete jih od štirinajstega leta naprej, pa se vam bo kmalu posvetilo. Le pridna naj bo in poštena; javne zabave je ne bi smele preveč mikati. Drugače pa naj bo prijazna in lepo naj se obleče, da jo bo fant pogledal. Vendar je pametno, da nekaj ve.

Pri enajstem letu lahko stopi v Cours Complementaire, da dobi svoj Brevet. S tem že lahko nekam pride. Če jo zanima, gre lahko tudi v gimnazijo in univerzo. So nekateri poklici, v katerih je ženska na svojem mestu in uspešno nadomestuje moškega. V mnogih je celo nenadomestljiva in lahko stori mnogo dobrega kot vzgojiteljica, pomočnica v bolnišnicah in raznih dobredelnih ustanovah.

V Franciji so danes mnoge ženske službe prenapolnjene. Na primer: šivilja, modistinja, prodajalka, risarica, tipkarica, bančna uradnica. So seveda najlažje službe in ker noče nobena ostati dekla, se mora potem boriti z drugimi težavami.

Napačno je mnenje ljudi, ki vidijo v službi najprej čast in denar. Kdor bo šel s tem ciljem naprej, ne bo nikoli nič dobrega napravil, kvečjemu škodil bo sam sebi, še bolj pa drugim. Če bo imel veselje in bo vestno opravljal svoje delo, pa naj bo še tako neznatno v očeh ljudi, bo s tem potrdil svojo osebnost. Čast in denar bosta pa prišla sama ob sebi. A. J.

LUČ JIM JE ZASVETILA ...

* Nedavno je podal svojo izjavo, s katero se pridružuje katoliški Cerkvi namestnik moskovskega patriarha, v Sofiji, ruski arhimandrit Sergej KANABAJEV, rojen ob Volgi 1885.

* Italijanski pisatelj Curzio Malaparte je bil dolga leta urednik listov. Še ni dolgo, ko je napisal knjigo, ki jo je cerkvena oblast prepovedala. Odpotoval je na obisk v rdečo Kitajsko. Nato je zbolel. 8. junija se je dal krstiti in je kot kristjan umrl v svojem 59. letu.

* V preteklem letu je na britanskem otočju prestopilo v katoliško vero 27 angleških župnikov.

Domovina

Mnogi naši pesniki in pesateljci so napisali lepe sestavke o domovini. Med najlepše spada odlomek iz črtice, ki jo je napisal največji slovenski pisatelj Ivan CANKAR. Objavljamo ga v razmišljanje našim rojakom:

NEBESA POD TRIGLAVOM

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: „Tod bodo živeli veseli ljudje!“ Skopo je meril lepoto, ko jo je tresel po zemlji od vzhoda do zahoda: šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje — puste leže tam, strmé proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti.

Nazadnje mu je ostalo polno prgišče lepote: razsul jo je na vse strani, od štajerskih goric do strme tržaške obale, pa od Triglava do Gorjancev, in rekel: Veseli ljudje bodo živeli tod; pesem bo njih jezik in njih pesem bo vriskanje! Kakor je rekel, tako se je zgodilo. Božja setev je pognala kal in rodila — zrasla so nebesa pod Triglavom. Oko, ki jih gleda, obstrmi pred tem čudom božjim, srce vztrepče od same sladkosti: zakaj gore in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiz za domovino veselemu narodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo: bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravnji za vsakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. VESELA DOMOVINA, POZDRAVLJENA IZ VESELEGA SRCA!

(I. Cankar)

V Centralni Mehiki živi Slovenec Žebre, ki je svojo ženo Mehikanko in otroke naučil govoriti slovenski.

Mati piše hčerci

Je nedelja, nate mislim.
V vrt bi šla, bi rož nabrala;
pa gotovo bi zvenelé,
če na pošto bi jih dala.

Ptica plove tam pod nebom,
bi pozdrav ji izročila.
Pa ne vem za njena pota,
bi gotovo te zgrešila.

Vetru bi poljube dala,
živ šumi tam čez poljane. —
Pa raztresen bi jih nesel
v kraje tuje in neznane.

Ko se vračam v tiho hišo,
glej, večerni zvon zapoje,
S svojo toplo melodijo
je olajšal srce moje.

Z njim sem »Ave« tri zmolila
zate iz srca goreče —
da ne zgine s Tvojih potov
nikdar žar ljubezni, sreče.

Včasih pa se naj povrne
v tiste čase misel Tvoja,
ko si mi v naročju, dete,
šepetala: »Mama moja«.

R., Francija

Po domačih krajih

V Solkanu pri Gorici so slavili 100 let obstoja ljudske šole in 90 let od ustanovitve čitalnice. — Gospodarsko podjetje „Standard“ v Tolminu je propadlo in naredilo nad 20 milijonov din. izgube. Zaposlovalo je nad 200 ljudi. — V Tolminu začenjajo graditi prvo jugoslovansko tovarno mlečnega sladkorja, ki ga uporabljajo za zdravila in za proizvodnjo penicilina. Dobivali ga bodo iz sírotke.

V Ribnici na Dolenjskem je požar uničil tri skednje, hlev, ledenico in stanovanjsko hišo. — Na Gorenjskem je bilo letos manj turistov, ob morju v Slovenski Istri pa toliko, da že sedem let ne, ker so tam znižali cene. — V Ljubljani so prodali več jadralnih letal v Burmo. — „Higiensko stanje na naših šolah porazno!“ piše „Ljubljanski dnevnik“. — V velenjskem rudniku je za pol dne zasulo dva rudarja. K sreči so ju odkopali. — Na Brezovici so otvorili novo šolsko poslopje. — 27. maja je Pohorje pokrila snežna odeja. — V Borovnici nameravajo začeti izdelovati vrata po tekočem traku.

Na Jesenicah grade novo pekarno. — Že to zimo se bodo smučarji lahko vozili z novo žičnico na Krvavec. — Letina v okolici Ajdovščine dobro kaže. — V Petrovem brdu nad Železniki je okrevališče za bolne

na pljučih. — V Prekmurju je slana požgala 70% vseh akacijevih nasadov, ki so čebelarjem mnogo donášali, odkar je odpovedala ajda. Tako je letos prekmursko čebelarstvo zelo udarjeno. — Na Primorskem so ugotovili največ pojavov bolezni zaradi raka v Idriji in Logu pod Mangartom in sicer na želodcu in pljučih. Torej je kriva bližina svinčenega in živosrebrnega rudnika. Največ raka na koži je v okolici Kopra.

Pri Podčetrtku ob Sotli (Harin žlak) so odkrili „atomske“ toplice z izredno stopnjo radioaktivnosti. Mnogo revmatičnih hodi tja. Doslej so poznale ta vrelec le perice pozimi. — Na ljubljanski univerzi in drugih visokih šolah je študiralo letos 6641 študentov, od teh 2600 v prvem letniku. — V Ljubljanski festival je skozi tri tedne prirejal razne operne, baletne in folklorne nastope.

Po podatkih Zavoda za statistiko iz leta 1956. je v Slovenski Istri 42.034 prebivalcev, od katerih je 3.233 italijanske narodnosti (7,70%). V mestu Koper je 6.066 ljudi, od katerih je 522 Italijanov (8,61%). V mestu Piran je 3410 ljudi, od teh 558 Italijanov (16,36%). V mestu Izola je 6.008 ljudi, od teh 548 Italijanov (9,12%).

27. julija je minulo 100 let, odkar je prijeljal prvi vlak iz Ljubljane v Trst po južni železnici. — Vsi sedanji komunistični veljaki pri nas morajo biti pod stalnim zdravstvenim nadzorstvom, da ne bi prehitro

Pogled na del LJUBLJANE z gadom. Levo pod njim: stolnica (sedež škofa) in nato frančiškanska cerkev.

umrli. — Avtomatična telefonska mreža se zelo širi po Sloveniji. — Predvajali so prvi slovenski televizijski prenos v Ljubljani in sicer po oddaji iz Zagreba.

V Pomurju nameravajo izvesti uradni popis vseh izseljencev od 1880. leta naprej. — V Ljubnem v Savinski dolini razširjajo cesto skozi trg. — Zlato inženirsko diplomu je prejel naš znanstvenik ing. Milan Vidmar od tehniške visoke šole na Dunaju. — V Šenčurju pri Kranju so postavili nov gasilski dom. — Odprli so avtobusno zvezo Ambrus — Zagradec — Krka — Ivančna gorica — Ljubljana. — Postavili so nov viseč most čez Savo v Renkah pri Litiji.

Po novih odredbah sme vsak jugoslovanski prebivalec prejeti enkrat v treh mesecih en darilni paket v vrednosti do 20.000 dinarjev brez carine. Brez carine je tudi dediščina, ki jo dobi iz tujine v Jugoslavijo. Prav tako brez carine lahko prinese v Jugoslavijo, kar je zaslužil v tujini. Carine prosta so tudi zdravila na podlagi zdravnikovega recepta, ki pridejo iz tujine.

Med našimi izseljenci

ANGLIJA

Opravičilo: V prejšnji številki „Naše luči“ ni bilo vesti iz Anglije. Zaradi prihoda g. škofa v Zap. Evropo je izšla nenameravana številka in odločitev je padla v tako kratkem času, da ni bilo mogoče poslati novice pravočasno. Vsekakor jih bomo nadomestili tu in pa v prilogi. Posebej pa opozarjamo, da je v Londonu vsako prvo nedeljo (tudi brez posebnega opozorila) v kapeli Y. C. W. nasproti „Našega doma“ ob 11. dopoldan sv. maša s pridigo in popoldan ob 5. blagoslov s petimi litanijami in govorom. Navadno sledi potem sestanek Slov. društva v „Našem domu“. Občni zbor Slov. društva bo letos kasneje, ker bi radi združili s praznjo 10-letnice prihoda Slovencev na Angleško.

Krsti: 7. aprila je bil v Stainforthu, Yorks, krščen Peter Mirko Badavnik. — 28. julija v Doncastru Janez Peter Tivadar. — 3. avgusta v Chapelend, Nuneaton, David Saje. — Čestitamo!

Poroka: V cerkvi sv. Jožefa, Bedford, sta se poročila 3. avgusta Sophie Schnellrieder in Vladimir Gmajner. — Mnogo sreče!

Blagoslovi domov: Še g. p. Žužek S. J. je blagoslovil nova domova J. Peštaja in F. Gragerja v Burnleyu, Lancs. Poslednjemu tudi novi avto.

Naslov Slovenske pisarne v Londonu je: 62. Offley Road, London S. W. 9.

BELGIJA

CHARLEROI — MONS

Medtem ko se naši bolniki zadnje mesece še kar dobro držijo, nas je nenadoma zapustila vdova Marija Kirbiš, roj. Jermenec v Zagorju ob Savi 1889. Na 17. junija je bila pokopana v Quaregnon-u. Pogrešali jo bomo, zlasti pa njeni otroci. — 26. julija je pri Hainin neki šved, ki se je vračal s poročnega potovanja, do smrti povozil 20-letnega fanta iz Hrastovja v Slov. Benečiji

Zia Primožiča. — Naj počivata oba v miru. Zvestobo so si obljubili pred Bogom: v Zuun Julij Rovšček in Olga Gabršček; v Pironchamps—Fatima Marija Pisarič in Francois Tavernien; v Montigny-Trieu pa Brančo Gregorič in Adrienne Grégoire. Naj jim bo življenje srečno!

Slovo so dali Evropi in zapluli čez ocean v Kanado: Franc Grdun, Ivan Hrnčič z družino ter Rudi Deželak z ženko.

V nekaj krajih okoli Monsa se je oglašala babica. Ponekod pa po stari navadi zdravnik. Operacijo je srečno prestal Stan-ko Zafran.

Iz Charleroi so se podali pevci gledat, kako se je v Genku „Matiček ženil“. Zapét so šli tudi k Hrvatom v Seraing, niso bili bogvekak veseli svinjetine in jagnjetine. Odnesli so pa le s tombole krasno tablo.

Smo močno razkropljeni, a smo le nekaj naredili ob škofovem prihodu. Vsaj lep spomin je bil narejen z dobro voljo tistih, ki so v Charleroi poskrbeli za avto, šopek, za smreki, napis, zastavice, vence, za lepo petje, deklamacijo in pozdrave. Cerkvenemu pevskemu zboru je g. škof izročil lepo diplomo v priznanje, delo našega rojaka Janka Rupnika iz Elouges. — Vreme je bilo bolj naklonjeno Slovincem okoli Monsa, ki so tudi okrasili šolsko dvorano in poskrbeli za šopek, napis, pozdrav in deklamacijo. V imenu slov. rudarjev so pa izročili Prezvzišenemu pravo rudarsko svetilko. Ta svetilka sedaj plava čez ocean, ker jo je g. škof namenil, da bo za večno luč v novi kapeli slovenskega semenišča v Argentini.

LIEGE — LIMBURG

O škofóvem obisku med nami in njegovim zlati maši v Kevelaerju, ki sta za nas najpomembnejša dogodka v zadnjem času, je govor na drugem mestu.

Tu želimo samo izreči zahvalo vsem tistim, ki so se trudili, da bi ti veliki dnevi čim lepše potekli.

Poseben problem je bil, kje sredi sezone dobiti zadostno število avtobusov. Po velikem prizadevanju zastopnikov društev iz Eisdena in Waterscheja je bilo tudi to vpra-

šanje vsaj približno zadovoljivo rešeno. Ne pozabimo, da so tisti, ki organizirajo potovanja s posebnimi avtobusi, veliki dobrotniki naše skupnosti! Napraviti morajo na stotine potov, na katere navadno nihče ne misli.

Četrto nedeljo v juliju je društvo Slavček iz Waterscheja svojim članom organiziralo izlet v Dinant in okolico. Kljub slabemu vremenu jim je izlet nudil mnogo razvedrila.

V avgustu so naši fantje iz Eisdena in okolice organizirali 14-dnevne počitnice v lepi ardenski природi.

POJDIMO V JEMEPPE!

*Vsem je še v spominu naša krasno uspe-
la prireditev v Jemeppe-u, ki se je vršila po
Veliki noči pred dvema leti. Da ustrežemo
splošni želji rojakov iz okolice Liège-a, za
tretjo nedeljo v septembru (15. sept.) pri-
pravljamo podoben nastop.*

*Ob 4. uri popoldne bo v župni cerkvi
kratka služba božja, pri kateri poje mešani
zbor iz Eisdena.*

*Ob 5. uri se začne prireditev v dvorani
„Cercle catholique“, tam kot zadnjič. Dvo-
rana stoji nasproti katoliške šole v Jemep-
pe-u. Iz cerkve se krene takoj na desno, na-
to pa prva ulica na levo.*

*Na sporedu so narodne pesmi v moškem
in mešanem zboru, deklamacije, krajša ve-
seloigra in prosta zabava.*

*To obvestilo velja že za VABILO, ker
nam ne bo mogoče pošiljati posebnih vabil.
Povabite tudi svoje prijatelje.*

*Zaradi oddaljenosti in razkropljenosti
rojakov je napovedana prireditev finančno
zelo tvegana zadeva, zato naj vsak Slovenec
udeležbo na tem in sličnih kulturnih na-
stopih smatra za svojo narodno dolžnost.*

V zadnjih mesecih so naslednji pari skle-
nili zakonsko zvezo: G. Hvalica Bruno iz
Zwartberga z gdč. Gele Marijo; gdč. Leščak
Fanika, ki je pred letom odpotovala v Ka-
nado, z g. Berdajs Vladom; g. Stanko Kra-
vanja iz Waterscheja z gdč. Rosi Satori;

gdč. Lambert Melita iz Eisdena z g. Bisi-
orek Janom; g. Železnik Božidar iz Saint
Nicolas lez Liège z gdč. Van de Ven Mar-
celle; g. Poglavc Leopold iz Beringena z
vdovo go. Marijo Saje in g. Soršek Ervin z
gdč. Köls Berto.

Bilo srečno!

Naši bolniki: G. Pejovnik Alojziju so v
Hasseltu odrezali nogo. Gg. Hren Nace in
Vok Jernej sta zaradi rudarske bolezni še
vedno v bolnici v Geneku. Ga. Medvešček
je že okrevala od operacije v Genku. G.
Ivan Bizjak je še vedno v angleški bolnici
v Liège-u. Zaradi presiljene hrbtenice in
turov zelo trpi rojak g. Špec Anton iz Eis-
dena.

Omenjenim in tem, za katere morda še
ne vemo, pošiljamo iskrene pozdrave z že-
ljo, da bi jim čim prej bilo bolje.

Naši pokojni: Nenadne smrti je umrla
gospa Kopriva iz Waterscheja! Zapušča si-
na in hčerko. V Eisdenu je na cesti zadela
kap rojaka g. Požin Mihaela. Zapušča skrb-
no ženo in sina, ki je že poročen.

Vsem žalujočim izrekamo naše sožalje, na
pokojnika pa bomo mislili v molitvah.

Zelo težka prometna nesreča se je zgodila
v Stockemu, kjer sta zakonca g. Marcel Sa-
venkoel in ga. Jožefa Vivot zgubila edinega
sina, 14-letnega Franca, ki ga je na poti iz
šole povozil tovorni avto. Težko prizadetim
staršem in sorodnikom izrekamo iskreno so-
žalje!

FRANCIJA

Pas de Calais

JUBILEJNO SLAVJE

Zveza slov. katoliških društev sporoča, da
bomo proslavili zlatomašni jubilej našega
dragega nam duhovnika *msgr. Valentina*
Zupančiča dne 8. septembra t. l. v Liévin-u
(P-de-C). Vabimo k tej proslavi tudi rojake
iz drugih pokrajin.

Msgr. Zupančič se je rodil v Mostah pri
Ljubljani 14. 2. 1883. V Ljubljani je 1903.
dovršil gimnazijo in je stopil v ljubljansko
seminarije. Novo mašo je pel v cerkvi sv.
Petra 21. 7. 1907. Bil je potem eno leto
kaplan v Mokronogu na Dolenjskem, za-
tem pa v Dovjem na Gorenjskem pod Tri-
glavom. Od tam je bil poklican v Ljublja-

no in je 1920. šel v Polhov Gradec za žup-
nika.

24. 2. 1927. se je odločil za misijonsko de-
lo med rudarji tukaj v Severni Franciji. Ta-
ko je po 20 letih službovanja v domovini
nato do danes še 30 let delal za naše ljud-
stvo v Franciji. Bog ga blagoslovi v njego-
vem 75. letu življenja in ohranjaj še mnogo
let!

Zvezni odbor

Čestitka.— Bratovščina živega rožnega venca
Sallaumines-Mericourt iskreno čestita svojemu vodi-
telju msgr. Valentinu Zupančiču k zlatomašniškemu
jubileju, ki ga obhaja 8. septembra 1957.

Jubilantu kličemo, naj mu ljubi Bog nakloni še
mного zdravih let!

*

V letošnjem juniju je obiskal slovenske
kolonije v Pas de Calais prevzo. škof dr.
Rožman. Slovenci izseljenci nismo vajeni
na visoke obiske, zato smo bili tembolj
veseli tega obiska.

Prevzvišenemu se iskreno zahvaljujemo
za njegov obisk in za lepe nauke, po kate-
rih se hočemo ravnati.

OBISK DOMOVINE.— Tudi letos se je
odpeljalo precejšnje število izseljencev, oko-
li 117 v Jugoslavijo. Tam bodo preživeli
v ljubljeni domovini, med dragimi sorodni-
ki in znanci mesec avgust. Pokazali bodo,
da nanje in na domovino še niso pozabili.
Domovina je le ena, kot je ena mati.

Videli bodo marsikak napredek. Že na
meji jim bo dobro del prijazni sprejem,
veselili se bodo lepe bele Ljubljane. Spre-
jem domačih, ki jih bodo čakali na kolo-
dvoru, bo prisrčen in ganljiv.

Če bodo slišali, da ljudstvo želi še kako
izboljšanje, upajo, da jim bodo oblasti tudi
to uresničile ...

POROKA.— V kapeli Luške Matere
božje, v Liévin, sta se poročila 1. junija
Metod Menart in Marija Knavs. Čestitamo
in želimo vso srečo!

POGREBI.— V *Méricourt les mines* smo
spremili na zadnji poti *Antonijo Lazanski*.
Po daljši bolezni, lepo pripravljena in pri-
polni zavesti, je vzela slovo od svojih ter
odšla v boljšo večnost.

V bolnici v *Lille* je umrl 18. julija po

daljši bolezní *Ivan Udovč*, upokojeni rudar, v 58. letu starosti. Četudi nagla, ga smrt ni našla nepripravljenega. Počiva na pokopališču v Noyelle-s-Lens. — Bog daj obema večni mir!

Materinski dan in obisk

Pod okriljem društva Jug, rud. sv. Barbare v Bruay so naši mali priredili v čast materam lep in pristrčen materinski dan dne 16. junija t. l. To je bil tudi dan obiska prevz. škofa dr. Gr. Rožmana v spremstvu č. gg. Naceta Čretnika iz Pariza, Kunstlja Ignacija in našega msgr. Zupančiča Valentina.

Skupina otrok in odraslih smo ga pričakali s tremi zastavami. V imenu društev sv. Barbare, Bratovščine živega rožnega venca in otroškega Marijinega vrtca je goste pozdravil predsednik Martin Gregorčič.

Po kratkem nagovoru so se Prezvzišeni zanimali, od kod smo doma.

Iz te in one vasi, iz dežel Slovenije, smo drug za drugim naštevali imena svojih nepozabnih rojstnih vasi. Naše male so pa vpraševali, kako jim je ime. Jožef, Marica, Franci, Lojzka, Bernard in Anica, tudi Michel in Martinka i. t. d. Vsi tretjerodniki prvih tukajšnjih izseljencev so pogumno povedali svoja krstna imena; priimke naših dedov.

Po tem izrednem snidenju in sprejemu je bila sv. maša s škofovskim blagoslovom. Med mašo je pel naš domači mešani pevski zbor.

Na popoldanski prireditvi je skupina otrok (trije fantki in štiri deklice) v narodni noši pozdravila g. škofa s sledečo deklamacijo:

Prašala je deca mala,
prašal je nemirni vir,
prašala mladina vzorna:
Kje mudi se naš pastir?

Glej, neмирne duše mlade
vendar so dočakale,
Vas pozdravile bi rade,
so v pozdrav zaplakale.

So zaplakale radosti
kakor cveti sred polja,

v nočni temi in bridkosti
sonca žejni zlatega.

Al' nebeške ste darove
prišli, Svetli, nam deliti,
našega življenja dneve
z lučjo in močjo krepiti?

Prišli k nam, od nas nikar!
kličemo Vam od srca;
naše duše preporôdi
v ognju Svetega Duha.

Iz svojega srca globine
verni ostali smo vse dni.
Ah, v ločitvi srce gine,
nič veselja tukaj ni.
Ker ste daleč, če Vas ni,
vladika, nada naših dni.

Jasno čelo Vaše bodi,
ur bridkosti ne poznaj;
ljubi Bog Vas varno vodi
in ohrani vekomaj!

G. škofu so v spomin izročili rudarsko svetilko s sledečo deklamacijo:

Sveti, lučka sveti,
razsvetljuje temni rov,
na nebu lučka sveti
ko oče vrača se domov.

Ljubezen v srcih naših plameni
podnevi in ponoči,
v ljubezni čmo živeti
do konca slednjih dni.

V spomin naj lučka sveti,
Vam, Prezvzišeni še mnogo dni.
V nebesih večna lučka sveti,
Bog daj snidenje nad zvezdami!

Mešani in ženski pevski zbor je zapel za ta dan par primernih lepih slovenskih pesmic.

Kot drugi del popoldanskega sporeda so bile deklamacije v čast vsem materam. Pod vodstvom režiserja Kralja Fr. je otroški dramski odsek odigral ganljivo 3-dejanko „Snidenje“.

Po igri je otroški pevski zbor z ganljivimi prizori zapel: Ciganska sirota, Tolažba, Sirota in več drugih veselih in ljubkih narodnih slov. pesmic; s spremljevanjem violin,

klarinetov, kitar in havajske kitare je glas iz srca še milejši, na tujem čut bridkejši.

Pevska skupina iz treh rodov; mladinski in odrasli zbor, med njimi še nekateri pevci iz dneva ustanovitve in stara mati iz hiše, kjer so pred 31 leti zadoneli v tem kraju prvi slovenski akordi, so zaključili pristrčno materinsko slavje in naznanili otožno slovo z narodno pasmico:

„Lahko noč!

Bog nam svojo daj pomoč!”

P. F.

Pariz

Z velikim veseljem smo imeli v juniju med sabo *Prevzvišenega*, o čemer poročamo na drugem mestu. Vsi se mu najlepše zahvaljujemo za njegov trud.

V *zakramentu sv. zakona* so si potrdili svojo ljubezen: 19. maja Obid Franc in Franetič Emilija; 14. julija Valenčič Franc in Skok Ivanka. Čestitamo.

Najmlajši: 8. julija je bila rojena in 13. krščena Kristina Cathelin, hčerka Marije Tratnjek; 11. julija rojena in 19. krščena Ana Karolina Sinko, 26. maja je bil krščen Gomizelj Marijan, 11. maja pa je Mahničvo družino razveselila mala Silvana. Pariški Slovenci še ne bomo torej izumrli, sicer se pa tudi vsak dan naše število veča, ker je vedno nov dotok beguncev od doma, katerim želimo vse dobro in lepo med nami.

Sveta maša je vsako nedeljo ob petih popoldne: 35 rue de Sevres.

LOIRET

Škofov obisk na binkoštni ponedeljek je pustil pri vseh najboljši vtis. Vsi smo mu res hvaležni.

Na Vnebohod je motorno kolo povozilo g. Zeksa Ivana iz Gidyja. Sedaj je že doma in gre z zdravjem na bolje. Zelo je bil srečen, ko ga je na binkoštni ponedeljek obiskal v bolnici v Orléansu g. škof dr. Rožman, kateremu se toplo zahvaljuje, kakor tudi njegovim spremljevalcem.

Zverovo družino je na Binkošti zadela težka nesreča. Hčerka je imela tisti dan prvo sveto obhajilo, nenadoma pa je popoldne prišla žalost v hišo: sin Lojze je naenkrat padel in umrl zadet od srčne kapi. Drugi dan je g. škof dr. Rožman sam prišel tola-

žit nesrečno družino, pokopal pa je mlado truplo naslednji dan č. g. Flis.

CALVADOS

17. julija sta si v Lisieuxju obljubila večno zvestobo Zelko Aleksander iz Pečarovcev ter Feuš Anica iz Cezanjevcev. G. Čretnik jima je v spremstvu g. Flisa pripravil lepo domačo poroko.

Ob nemški meji

Iz pisarne naše Misije

V času moje odsotnosti je bil tukaj g. Jožko Flis, izseljenski duhovnik iz Pariza. Sedaj se je vrnil na svoje mesto. Iskreno se mu tu zahvaljujem za vestno delo, ki ga je opravljal v pisarni in dušnem pastirstvu po kolonijah. Vsi se ga z veseljem spominjajo — in želimo, da bi zopet kaj kmalu prišel k nam.

Razne družine v Merlebachu in okolici so se ta čas razveselile *novorojenega* deteta — posebno pa še naš cerkveni pevec *Kaliope Jožko*. Njegova ženka, doma iz Dalmacije, je povila dete Gaston-Bernard-a dne 22. 7. v porodišnici v Creutzwaldu. Naj bi vsi otročiči delali staršem veselje, dokler bodo živeli na svetu!

Pred oltarjem je cela vrsta naših fantov in deklet obljubila zakonsko zvestobo iz vseh slovenskih kolonij. V majniku je č. g. Flis poročil rojaka Blatnika Martina z Nado Kremžar v Merlebachu, 22. 6. pa je podpisani duhovnik poročil prvega izmed naših novodošlih delavcev Štibilj Viktorja z Jošt Ivanko v župni cerkvi v Freygingu. Tem so se pridružili še fantje in dekleta: Resnik iz Freyminga, Brezavšek Franc iz Hochwalda, Vovk iz Stiringa, Maravič-Koren iz Cuveletta in še drugi iz raznih kolonij. Vsem želimo dolgo, srečno življenje!

Dušan Maravič je žal 3. maja moral v prežgodnji grob. — Za njim se je poslovilo od tega sveta še polno naših rojakov: *Novak Ivan-Vincencij*, smrtno ponesrečen pri delu v Stiringu; *Gospa Zalokar*, vdova, enako iz Stiringa; *Eržen Franc*, rojen v št. Rupertu na Dolenjskem, umrl po težki bolezni zaradi kamna na pljučih, pokopan v Stiringu. — Tudi *Kozinc Anton* iz Habsterdicka se je poslovil s tega sveta. V Creutzwaldu so ta čas pokopali malega sina družine *Jerak*, ki stanuje v koloniji Maroko. V Mer-

lebachu so na stolu našli mrtvo vdovo *Antonijo Zaspan*, 69 let staro, v Hochwaldu so ponесли k zadnjemu počitku *Viktorja Blatnika*. Iz Algrange je umrl v bolnici Strasbourg oče *Smrtnik*, v Errouville (M. et. M.) pa oče *Vezenšek*, ki je tako rad prihital k slovenski službi božji v Aumetz.

Vsem rajnim želimo večni mir in pokoj. Vsem sorodnikom pa izražamo iskreno sožalje!

Dasi smo z žalostjo poslušali poročila o naših umrlih, se število rojakov v teh krajih ni zmanjšalo. Povečalo se je namreč za 96 *novodošlih* delavcev in njihovih družin. V kratkem bomo imeli priliko pozdraviti novih 102 rojakov. Vsem novodošlim želimo, da bi se kmalu mogli vživeti v nove razmere, vabimo vse k slovenski službi božji, ki je vsako nedeljo ob 10. uri v Merlebachu, Hospice Ste. Elisabeth.

Vsem, ki žele urediti kake zadeve v pisarni naše Misije, sporočam, da so uradne ure v ponedeljkih in sobotah od 9.—12. in od 14.—18. ure. Ako imam v teh urah kako službo božjo (poroko, pogreb) ali da grem s kom na direkcijo ali na občino, naj vsak, kar ima kaj nujnega, napiše na listek in vrže v nabiralnik na vratih pisarne.

Vsem našim dragim rojakom želim vse dobro!

St. Grims, izs. duhovnik,

24, rue N. Colson, *Merlebach* (Moselle)

Prehitro minuli teden visokega obiska

Opoldansko sonce je obsevalo mesto Merlebach, vse kolonije okrog nas, ko je obstal avto 28. junija t. l. pred mojimi vrati in je sonce veselja posijalo tudi v srca vseh dobrih naših rojakov. Prezvzišeni g. škof dr. Rožman je v spremstvu naših duhovnikov stopil na merlebaška tla. Po temnem hodniku smo prišli v pisarno naše Misije, kjer so vse stene polne slik naših rojakov, pravi izseljenski muzej. Z radostjo smo takoj zapazili, da kljub svoji častitljivi starosti izraža ves njegov obraz popolno svežost, očetovsko ljubeznivost in dostojanstvo ljubljanskega škofa. Med domačim ljudstvom in domačo duhovščino je takoj zašumelo: Ta škof je prijazen z vsemi, kljub svojemu dostojanstvu je preprost, ljubezniv. To so takoj začutili tudi naši rudarji: povsod so se zbrali delavci, njihove družine z

vsem zaupanjem okrog njega, z odkritim srcem so mu razlagali svoje življenje, delo, trpljenje, pa tudi veselje. Kar naenkrat je pridobil popolno zaupanje vseh, ki so imeli priliko samo par besedi govoriti z njim. Tako je razumljivo, da je bilo tudi v vseh kolonijah v Jeanne d' Arcu, Creutzwald, Aumetz, Tucquegnieux, Knutange svidenje s škofom res domače, brez posebnih slovesnosti, vendar pa povsod pristrčno, ljubko.

Bolniki so potožili brez strahu svoje bolezni in težave kot svojemu dobremu očetu. Prezvzišeni jih je pa blagoslavljal in jim dajal poguma ter zaupanja v božjo pomoč.

Nepozaben pa je dan našega romanja v Habsterdick k Mariji z Brezij. Na stotine se jih je pripeljalo od raznih slovenskih kolonij. Tam je g. škofa pri Materi Kraljici Slovencev pozdravila v imenu slovenskih mater mlada slovenska mati Minka Mauc, roj. Kancilija. Izročila mu je krasen album z vsemi slovenskimi kolonijami in statistiko naših rojakov. Vse fotografije je okusno uredil in okrasil rudar Kaliope Jožko iz St. Avolda. V cerkvi je pozdravil Prezvzišenega cerkveni pevski zbor „Slomšek iz Merlebacha z lepo pesmijo in nato pel Missa Montana. Ljudje še vedno govore o krasni pontifikalni sv. maši, katero je prvikrat v zgodovini izseljencev v teh krajih opravil slovenski škof in to spremstvu štirih domačih duhovnikov.

Enako naši romarji ne morejo pozabiti krasne pridige, v kateri je Prezvzišeni tako nazorno razložil Marijino življenje v tujini ter vzpodbujal vernike k nadaljnji ljubezni do Marije in Njenega Sina. Po sv. maši je bilo razdeljenih 570 škofovih podobic. Tudi popoldanska pobožnost, pete litanije ter govor Prezvzišenega sta napravila vtis na vse navzoče.

*

V imenu vseh romarjev se Vam, Prezvzišeni, iskreno zahvaljujem za Vaš obisk, za Vaše lepe govore, za vso Vašo ljubeznjivost. Zahvalim se tudi dragim slovenskim duhovnikom iz Anglije, Belgije in Pariza; zahvalim se cerkvenemu zboru ter vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organiziranju avtobusov, okrasitvi slavoloka in Marijinega oltarja. Posebna zahvala tistim, ki so pre-

skrbeli, da smo mogli g. škofu primerno postreči. Za prenočišče in postrežbo v župnišću se iskreno zahvaljujemo g. župniku Enslu v Merlebachu.

V ponedeljek nato sem bil z g. škofom pri tukajšnjem škofu v Metz, potem pa smo naslednje dni obiskali kolonije Aumetz, Tucquegnieux, Cité Jeanne d' Arc, Creutzwald. Povsod so se zbrali naši rojaki v cerkvi, povsod je Prevzvišeni spovedoval v cerkvi in bolnike na domu. Naše družine pa so takoj spoznale, da imajo v svoji sredi resnično dobrega prijatelja, ki jih razume, ki jim prinaša mir, blagoslov in pravi Kristusov evangelij.

Grims St.

NEMČIJA

Poletni meseci spravijo mnoge naše ljudi — sedaj, ko vse potuje — pogledat slovenske kraje.

Tudi letos se je zbralo tu ljudi za posebni vlak z okoli 500 ljudi. Trije novo poročeni pari so šli tudi z njimi. Še ena zanimivost: 9. avgusta je šla v domovino na obisk tudi družina, sestavljena kar iz štirih rodov: prababica Gale Terezija, roj. Deželak iz Zagorja ob Savi; babica Matilda Tofahren; mati Inge Braun Evelino, z 2 leti staro hčerko.

NIZOZEMSKA

Od zadnjega našega poročila bodo mini-li že skoraj trije meseci, zato bomo navedli le nekaj najvažnejših dogodkov.

Prvi in nepozabni dogodek je bil ob koncu junija obisk skupine Radia-Ljubljana. V nedeljo 23. junija so nastopili skupaj z našo plesno in pevsko skupino Zvona ter Škrjančka ob priliki 50-letnice telovadnega društva OLIMPIJA v Nieuwenhagen-u. Uspeh je bil zelo zadovoljiv in to posebno zato, ker smo pokazali vsi skupaj, da SLOVENCİ nismo „kar si bodi“. Še lepše pa je bilo v sredo večer v Heerlenu. Na ta res slovenski večer se je nabralo veliko rojakov; menda jih ni bilo še nikoli toliko barv in iz toliko vetrov skupaj pri „takšni“ prireditvi, čeprav jo je organiziral „kaplan“. Bog daj, da bi prišli „nekateri zavedni Slo-

venci“ tudi tedaj zraven, ko podobne prireditve sami izvajamo (materinski in očetovski dan!). Če „nas“ ni sram v EDINOSTI nastopati pred zastopniki iz domovine, tedaj bi morali biti „njih“ še manj pred zastopniki tujine. Gostje rojaki so ostali med nami še par dni. Muzikantje so obiskali rojaka Vrčka, ki je priklenjen na bolniško posteljo že par let, in mu zaigrali par „okroglih“, obiskali so pa tudi „slovensko ohcet“ in zaigrali več poskočnih, tako da je postala Drstvenškovega Jožeta ohcet, ki je dobil nevesto iz domovine, res nekaj posebnega. Mlademu paru pa še mi čestitamo z željo, da bi začetne težave in križi prinesli novi družinici mnogo božjega blagoslova in zato sreče.

14. julija je bilo romanje k Mariji Pomagaj, ki je bilo združeno z obiskom g. škofa dr. Gregorija Rožmana. O tem obisku berete na drugem mestu.

7. julija se je priključil Slovenija Transport DALMACIJA EXPRESU, ki je odpeljal 65 rojakov na obisk v domovino. Nekaj „novoporočencev“ pa se je pridružilo 8. avgusta rojakom iz Nemčije. Brata Robek sta odšla pred njimi s svojima nevestama z NSU-skoterjema po drugi poti v domovino. Vsem želimo srečen povratek z željo, da bi jih ti obiski vedno bolj povezovali z domovino.

Ko smo že pri „ohcetih“, jih še nekaj naštejmo, ki so bile v avgustu. Dne 3. avgusta sta si obljubila življenjsko zvestobo pred novomašnikom p. Papežem Marija Čebin in Niko Michon iz Maastrichta. V drugem tednu avgusta pa rojak Lindič z domačin-ko. Dan pred Marijinim praznikom je stopila pred oltar domače župne cerkve na Viču (Ljubljana) Tončka Petrovič in obljubila zvestobo do groba tukajšnjemu domačinu Janu Snijdersonu. Bog jima daj srečo v enem srcu in dveh domovinah. Tokraj Kamniških Alp, pri farni cerkvi v Selah, je zapel zvonček in povabil pred oltar Drenovec Franca, kjer mu je Bog po stricu-župniku izročil v večno varstvo nevesto - Korošico, Vauti Zofko. Tudi njima želimo srečo z željo, da bi ona in njuni otroci v novi domovini stare nikoli ne pozabila in zaničevala. Še pred vsemi temi pa je Zagor-

Škof dr. Rožman birma v Heerlenu na Nizozemskem

čev Vili poročil tukajšnjo domačinko; enako je Križmanov oz. Vodebov najmlajši poročil domačinko iz Eindhovena v mesecu juliju. Vsem želimo mnogo božjega blagoslova na novi življenjski poti. V sredi julija je naredil izpit (examen) srednje tehnične šole kot električar Vrčkov Poldi, ki je odšel za nagrado v domovino svojih staršev. Čestitamo.

Zdaj še nekaj *žalostnih*. V 77. letu starosti nas je zapustil Ograjenšek Jožef iz Heerlena. Bil je eden izmed ustanoviteljev družtev sv. Barbare in njen zvesti član do smrti. Naj mu sveti večna in zaslužena luč v družbi njegove ljubljene žene! Enako nas je zapustil Pompe Martin iz Hoensbroeka. Tudi on je umrl na posledicah rudarske bolezni. Bog mu daj večni pokoj!

Dne 13. avgusta pa je nenadoma umrl g. Peter Primožič iz Heerlerheide, star 60 let. Naj mu sveti večna luč!

Veseli dogodki

Pripoveduje Tobija Bratko

19.

Francoski filmski igralec Fernandel, ki je pripravil že tri filme o Don Camilu, se je nedavno srečal, oblečen v duhovniško obleko, s petletno deklico. Ta ga je takoj spoznala kot duhovnika Don Camila. Pripognila se je pred njim in ga pozdravila in prosila, naj jo blagoslovi. Nekoliko v zadregi je Fernandel odgovoril: „Jaz nisem pravi duhovnik.“

„Tako?“ se je začudilo dekletce, „potem pa blagoslovite mojo punčko, s katero se igram, če že mene ne morete.“

20.

Butalcem je zbolel pridigar, pa so sklenili, da si bodo tačas, dokler ne okreva, pridigali sami. Kakor je butalski berač hodil po hišnih številkah in ga je morala vsaka hiša rediti teden dni, tako naj se tudi nedeljske pridige vrste po hišnih številkah in bo vsako nedeljo drug gospodar dolžan skrbeti za pridigo. Pa je prišla za pridigo na vrsto hiša, katere gospodar je bil takisto bolan. Zato je naročil svojemu svinjarju, naj gre in namesto njega opravi to reč.

Svinjar ni obupal. Vajen je bil s prašiči se prerekati ves ljubi dan, pa je mislil, da mu bo enako lahko tudi s prižnice tekla beseda. Pokimal je poslušalcem, z dlanjo si obrisal nos in dejal: „Vi!“ in je malo počakal, da mu v glavo pride koristna misel. Pa je še enkrat dejal „Vi!“ in pokazal s prstom na moško plat poslušalcev. Koristna misel se ni marala prikazati od nikoder, pa je s prstom pomeril še na žensko plat in dejal: „Vi!“ Potem je molčal, požiral slino in buljil dol v cerkev. Poslušalci so čakali, že so se pričeli muzati.

Svinjar na prižnici je zajel sapo: preklicana je ta reč — svinjam lahko govorim ves dan, tukaj mi pa še za ped daleč ne gre jezik! Iznova se je zaletel in s povzdignjenim glasom dejal: „Vi, vi, vi!“ in s prsti kazal na poslušalce. Pa ko se je izmed poslušalcev oglasil smeh, se je raztogotil, udaril po prižnici in zagrmel: „Vi, vi, vi vsi skupaj ste svinje, prašiči, pajčki!“ in je bil vesel, da je tako gladko „končal“ pridigo...

POIZKUSI:

MSGR. VAL. ZUPANČIČU

Letos obhajate pol veka svoj god,
kar Cerkvi vodnika Vas dal je Gospod.
Petdeset let od takrat,
ko povzdignili ste darilni kelih prvokrat.
Ta kelih darovan Bogu
je kelih Vašega stanū.
Mnogokrat razsajal vihar je grozan,
obzorje obdajal oblak je temān,
valovi so v ladjo bili.
Pa le naj razsaja vihar,
saj ladjo vodi izkušen krmar.
Za to je treba pač moči,
a moč nebo Vam dodeli.

Iz Sallaumines, Francija.

TIHA NOČ

Nam tiha noč zemljo pokriva.
Nad nami bdijo angelci.
Življenje v miru sniva,
dokler ga Stvarnik ne zbudi.

Milijone zvezd nebo zakrije
in zvezda zvezdici miglja.
Nato še luna gori pride.
Vse to je delo Stvarnika.

Kedaj se je vse to začelo,
tega pač nikdo ne pove.
Kedaj, kako se bo končalo,
tega nam Stvarnik ne pove.

J. Potočnik, Belgija.

Prav lepo na svetu živeti,
pa tako deklico imeti
kot je Kočerjeva Micika,
ker se tako lepo smehlja .

J. Scholl, Saar.

Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. — Založba
Družbe sv. Mohorja. — Tisk: Tiskarna Družbe sv.
Mohorja. — Vsi v Celovcu. — Printed in Austria.

Rojaki po Zapadni Evropi!

Pregovor pravi: „Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.“ Tako recimo tudi mi in si pomagajmo sami. Kako? Tako, da podpremo in vzdržujemo ta naš list, brez katerega že ne moremo več biti. Mnogi so že spraševali, kdaj spet izide številka »Naše luči«. Zato je ta številka večja in lepša, da bo za spomin. Natisnili smo je več izvodov, da boste lahko dobili po dve, če ju želite. Kar pišite in pošljemo, če boste zraven priložili kaj za povračilo stroškov.

DARUJTE KAJ V TISKOVNI SKLAD
»NAŠE LUČI«!

LUČ misli na vas, mislite tudi vi nanjo! Preračunajte, koliko bi vas stale le fotografije današnje številke, če bi jih posebej naročili. Tako pa vam jih nudi »NAŠA LUČ«. Toda njo klišeji veliko stanejo!

DARUJTE ZA SKLAD »NAŠE LUČI«!

Kupil sem ploščo, o kateri pišete v zadnji „Naši luči“ (str. 12) in sem je res vesel. To je brenkanje in naša pesem, da še tujce gane!

Anton Jurež, Francija.

*

Silno žalostno je to, da toliko mladih fantov sedaj *spet beži iz Jugoslavije*. Je prav, če naši ljudje pišejo tja, naj vsak dobro premisli, kaj naredi. V svetu je treba tudi delati, včasih še trdo. Nekaj dobiš, pa drugo izgubiš. Mnogi potem od razočaranja tu pijejo in spravljajo slovensko ime ob čast s svojim obnašanjem.

Jože Potrebinar, Belgija.

UREDNIŠKI KOTIČEK

Rešitev ugank v tej številki: Prvi je — ogenj, druga je — luna.